

2022

URTEKO
TXOSTENA

IzARBIDEAN
ein jerie distirari!

Memoria honetan Izarbidean elkarteak, batez ere boluntarioei esker 2022. urtean zehar garatu dituen ekintzen narrazio kronologikoa aurkeztuko dugu.

Sukaldaritza-tailerra egiten jarraitzen dugu, eta errezeta berriak egiteko aukera izan dugu. Polikiroldegiko igerilekura joaten direnean ere gustura aritzen dira.

Gure lokalean, Topagunean, hainbat arratsalde pasatu ditugu, eskulanak egin, irakurketa saioak edota beste hainbat ekintzatan.

Zaldietara, ekinoterapia saioetara, nahi baino gutxiagotan joan izan gara, zapatu oro egiten den arren 4 pertsonako talde txikiak antolatu ditugu bertan igarot-

zen duten denborari probetxu gehiago ateratzeko asmoz eta, ondorioz, erabiltzaile bakoitzak gutxi gorabehera 3 asterik behin joateko aukera izan du.

Besterik gabe, murgildu zaitez gure memorian eta jakizu, existitzen diren muga bakarrak nork bere buruari jartzen dizkionak direla.

Izarbidean irabazi-asmorik gabeko elkarte da. Elkarte hau aniztasun funtzionala duten erabiltzaileen gurasoek sortu zuten. Hain zuzen ere, Markina-Xemein eta Etxebarriko guraso batzuek. Gaur egun, Izarbidean taldea familiar-tekoek, boluntarioek eta erabiltzaileek osatzen dute.

Gurasoen helburu nagusia haien seme-alaben gizarteratzearen aldeko plana egitea eta gizar-te osoari, baina batez ere bi herri horietako herritarrei, bide horretan partaide eta laguntzaile izateko bidea erraztu eta eragile izateko aukera ematea da.

Elkartea sortu ondoren, eta euren seme-alaben premien azterketak egin ostean, une horretan bi lehentasun zeudela ondorioztatu zen: alde batetik, eguneko zentroa sortzea eta, beste alde batetik, aisialdirako talde

bat eratzea eta horretarako beharrezko azpiegitura garatzea (lokala lortu eta atontzea, boluntario-sarea antolatzea...).

Izarbideanek, Markina-Xemein herrian, eguneko zentro bat sortzea bultzatu zuen zenbait instituziotan, esaterako, Foru Aldundiaren Ongizate Batzordearen aurrean. Eguneko zentro hori Gorabide elkarteak kudeatzen du gaur egun eta Xemeinen kokatuta dago.

2007ko urtarrilean jarri zen martxan Aisialdi-proiektua, Markina-Xemeingo Udalak utzitako Topagune deitu genion lokal batean. Izenak adierazten duen moduan, helburu nagusia ume, gazte eta helduak elkarrekin egoteko gunegone aproposa izatea da. Nabarmendu beharreko beste datu bat ere gehitu nahiko genuke: Izarbidean Elkarte Onura Publikoa duten elkarten erroldan onartua dagoela, 2012ko irailaren 14an argitara emandako EHAAn.

Markina-Xemein eta inguruan ez dago pertsona horien premiak betetzeko aisialdi-ekintzarik. Hori dela eta, lagun gehiagorekin elkartu eta ondo pasatzeko aukera izan dezaten aisialdi-eskaintza da ematen zaiena, beti ere gizarteratze helburua lehenetsita. Hori guztia boluntario taldearekin eta laguntzaile kontratatu batekin garatzen da (lanaldi erdian aritzen da).

Bai Topagunean, bai kalean, hainbat ekintza egiten dituzte: paseoan ibili, margotu, jolastu, dantzatu...

Dena den, jakin badakigu hori ez dela egoera ideala, argi baitago beren dibertsitate funtzionala dela eta, bakarrik taldeko lagunekin eta monitoreekin egotea ez dela nahiko genukeena haien integrazioarako. Herriko hainbat ekintza

eta ospakizunetan, zoritxarrez, gure erabiltzaile gehienak baztertuta gelditzen dira. Gainera, pandemia egoeran ezin izan dira aurreko urteetan egin diren talde handiko ekintza inklusibo bakarrak garatu: Santa Ageda, San Joan sua, baina 2022an modu xumeagoan bada ere berreskuratu egin dira eta Izarbideanek ere horietan parte hartu dugu.

Azken urteotan, pauso handiak eta sendoak eman dira inklusioa gauzatzeko bidean, baina bidea luzea eta neketsua da eta argi asko ikusten dugu hori gurasoek eta familiakideek ez ezik baita monitore eta laguntzaileek ere. Dena den, gure helburua betetze aldera, saiaturako gara erabiltzaileek ekintza arruntetan eta "normalizatueta" parte hartu dezaten, inklusioaren bidean aurrera egiteko.

Proiektu hau 17 erabiltzailerekin hasi zen, eta hilabete batzuetara 19ra handitu zen. Gaur egun 20 dira. Ia gehienak Markina-Xemeingoak dira, baina badaude inguruko beste herri batzuetakoak ere (Etxebarria).

Adinari dagokionez, proiektua adin guztietara dago zabalik. Gure erabiltzaileak, une honetan 20 eta 66 urte bitartean daude. Horregatik, 2 taldetan banatuta daude, adinaren arabera:

Garra-garraka taldea (20-27 urte bitartekoak)

Algaraka taldea (28-66 urte bitartekoak)

Erabiltzaileek diagnostiko desberdinak dituzte. Adibidez: Autismoa, West Sindromea, Garun paralisia, Mikrozealia + Hemiplejia...

Aipatu beharra dago erabiltzaileek Izarbidean elkartera oso gustura etortzen direla, haien aisialdia oso aberasgarria eta gustagarria baita. Izan ere, egunerokoan egiten ez dituzten hainbat ekintza egiten dituzte eta "eurena" sentitzen duten leku bihurtu dute Topagunea.

Taldeak	Garra-garraka	Algaraka	Guztira
Neskak	1	9	10
Mutilak	4	6	10

- Indarrean dagoen legearen arabera, adimen desgaitasuna onartua izatea.
- Elkartean erroldatua egotea.
- Elkartean dagoen bitartean zunda, injektagarri eta abarren beharrik ez edukitzea.
- Norbere burua eta beste pertsonen segurtasuna arriskuan jar dezaketen jokiaerarik ez izatea.
- Erabiltzailearen premiek monitore eta erabiltzailearen ratoria egokituta egon beharko dute.
- Taldearen funtzionamendura edota jarduerara egokitzea.

Izarbidean elkartearen Topagunea eta aisialdi-proiektua aurrera eramateko, ezinbestekoak dira boluntarioak. Lehenik eta behin, Izarbidean elkarteak ez duelako jende nahikorik kontratatzeko baliabide ekonomikorik, eta, bigarren, baina ez horregatik garrantzia txikiagoa duelako, BOLUNTARIOek ematen diotelako izaera eta hauspoa gure elkarteari.

Horien guztien arduraduna ere boluntarioen artetik hautatutako bat da, lanaldi erdian kontratatuta dagoena. 2022ko abenduan baja luzea hartu behar izan du azken urteotan izan dugun langileak eta haren ordekoa kontratatzeko LANBIDEREkin jarri gara harremanetan. Prozesua luzea eta zaila izan da, baina 2023ko urtarrilean lanean hasiko da Durangoko mutil gazte bat aurrek langilearen baja-egoera bukatu bitartean.

Boluntarioek esaten dute oso pozik eta gogotsu etortzen direla Izarbideanera, eta ikusi ere, halaxe ikusten da. Hona hemen haiek esandako esaldi batzuk: *“pozik bizitzen eta alaitasunez gozatzen erakusten digutelako une askotan, eta talde-giroa ezin hobea delako”, “persona oso maitakorrak die, zuk emotezun gitxiz asko jasoten dozulako eurengandik”, “irakasle paregabeak dira, irribarrea galdu gabe bizitzan aurrera egiten erakusten digutelako”.*

Boluntarioak lortzeko bidea

Prentsa: Zenbait egunkarirekin harremanetan izan gara: Hitza, Deia, Correo.

Kartelak: Markina-Xemein, Ondarroan eta Etxebarriko kaleetan eta zenbait komertziotan kartelak jarri ditugu.

Ahoz ahoko transmisioa; hau da, boluntarioek eurek, taldeetan, instituzioetan eta abar egiten dituzte komentarioetatik lortzen dugu oihartzun handiena.

Ikastetxeetan: Aukera izaten dugun bakoitzean ikastetxeetara jotzen dugu, ikasleekin solasaldi bat izan eta jolas batzuen bidez gure elkartea ondo ezagutzeko aukera paregabea da. Horrez gain, eguneroko errealitatearen beste aurpegi bat erakutsi nahi izaten diegu ikastetxe horietako ikasleei. 2022an ere irailean izan ginen Lea-Artibai eskolako Batxilergoko bigarren mailan dauden ikasleekin, gure proiektua aurkeztu eta boluntario izateko bidea erakusteko asmoz.

Sare sozialak: Instagram eta Facebook bidez ere gure burua ezagutzera ematen ari gara, gure hainbat ekimen argitaratuta jendea elkartera erakartzea helburu hartuta.

Boluntario izateko betebeharrak

- 18 urte beteta izatea, eta horrelako lan batean parte hartzeko gogoia izatea. 16 urtetik aurrera ere aritu daitezke boluntario lanetan, baina beti ere haien gurasoen baimen idatziarekin.
- IZARBIDEAN elkartearekin izango dituen eskubideak eta betebeharrak azaltzen dituen dokumentu bat sinatzea.

Boluntarioei harrera

Boluntario batek izena ematen duenean, lanean hasi aurretik, haiekin biltzen da koordinatzailea. Bilera horretan zera azaltzen zaio:

- Haien eskaintzara moldatzen garela eta lana zein talderekin eta zein ordutegitan egingo duen adosten dugu.
- Lokala erakusten zaio.
- Eskubideak eta betebeharrak fitxa betetzen dute (Indarrean dagoen Boluntarioen legeari jarraituta).
- Proiektuaren nondik norakoa azaltzen zaie (txostentxo bat ematen zaie).
- Erabiltzaile bakoitzaren informazio garrantzitsuena ematen zaio.

Boluntarioen zerrenda

IZENA	HERRIALDEA
Ainara Benedicto	Markina-Xemein
Amaia Markuerkiaga	Ondarroa
Amaia Zuberogoitia	Markina-Xemein
Nahia Eguia	Ondarroa
Maia Aspiazu	Markina-Xemein
Miren Zuberogoitia	Markina-Xemein
Nerea Meabebasterretxea	Ondarroa
Teresa Pagaegi	Markina-Xemein
Andrea Pagaegi	Markina-Xemein

Formazioa

Boluntarioei lehenengo bileran aniztasun -funtzionalari buruzko dokumentu bat ematen zaie. Bertan dago azalduta nola funtzionatu behar duen erabiltzaileekin. Beste alde batetik, formazio eskubidea dutela esaten zaie.

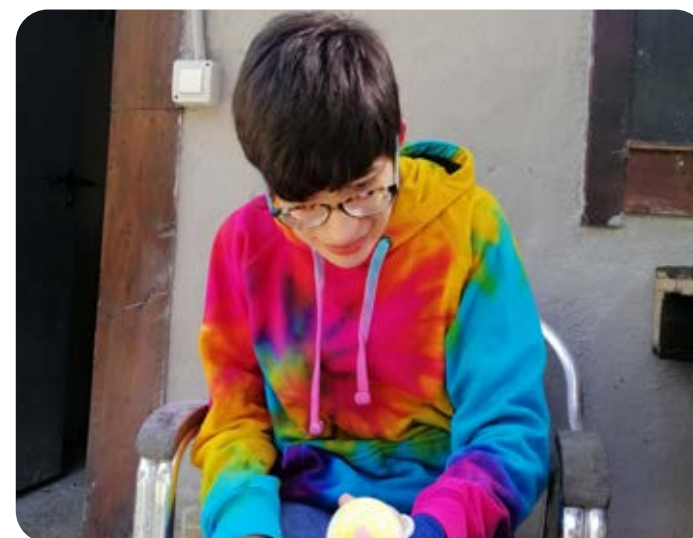
Formazio ikastaro horiek, helburu argi bat dute: Lana ahalik eta modu eraginkorren garatu dezaten laguntza eta aholkuak eskaintzea. Horretarako, Apnabi, Gorabide, Aspace... elkarteak gonbidatu izan ditugu, informazioa eman diezaguten.

Esaterako, ikasturte honetan jaso den formazioa, lehen sorospenak errealitate birtualaren bidez izan da. Topagunean elkartu eta 6 orduko ikastaroa izan zen, eta teoria eta praktika landu ziren. Praktika orduan errealitate birtuala eta panpina erabili ziren. Begiraleen esanetan oso interesgarria eta desberdina izan zen, gustura egin zuten eta aukerarik balego, gehiago sakontzea ere ondo legokeela komentatu zuten.

Arestian azaldu dugun moduan, elkartearen helburu Nagusia erabiltzaileei haien denbora librean, aisialdian, zenbait ekintzatan parte hartzeko aukera ematea da. Horretarako, hainbat esparrutan mugitzen gara. **Topagunean** egiten dira ekintza gehienak, baina herriko bestelako zerbitzu eta eskaintzak ere erabiltzen ditugu eta ekintza kulturaletan parte hartzen dute. Adibidez: polikiroldegia, zeramika-tailerra, Uhagon kulturgunea...

Erabiltzaileen integrazioa dela eta, esan genezake talde bakoitzarekin lana egiterako orduan, alde desberdinak hartu behar direla kontuan, taldeek ezaugarri propioak dituztelako, horietako bakoitza osatzen duten erabiltzaileen ezaugarri pertsonalen araberakoak. Hori dela eta, egiten diren ekintzak edo jarduerak oso desberdinak dira talde batetik bestera. Adibidez: **Algaraka** taldea da autonomia handiena duena eta errazagoa da haiekin ekintza anitzagoak garatzea. **Garra-garraka** taldeak arazo gehiago edo anitzagoak ditu, haiek dituzten ezintasunak ere handiagoak direlako eta, ondorioz, haiekin egin daitezkeen ekintzak askoz ere baldintzatuago daude.

Garra-garraka taldea

- Ekinoterapia | 11:00etatik- 14:00etara (zapatuetan)

Algaraka taldea

- Astelehena, 16:00-18:00 eta 18:00-20:00 Topagunea edo Paseoa.
- Martitzena, 16:00-18:00 Topagunea edo Paseoa eta 18:00etatik-20:00etara Zeramika-tailerra, (Zeramika-tailer horretan ez dute erabiltzaile guztiak parte hartzen. Kanpoko irakasle batekin adostutako ekintza da eta joaten direnean familia bakoitzak ordaintzen du dagokiona).
- Eguaztena, 17:00-20:00 sukaldaritza tailerra Topagunean.
- Eguena, 11:00-13:00 paseoa eta 17:00-20:00 sukaldaritza tailerra Topagunean.
- Bariku batean, 17:00-19:00 Topagunea edo paseoa eta hurrengoan 17:00etatik 19:00etara igerilekura.
- Zapatuan, ekinoterapia | 11:00-14:00. Taldea banatu egiten da: 4 pertsonak osatutako taldeak sortu ditugu bertan ematen duten denborari ahalik eta probetxu gehien atera diezaieten eta Algaraka eta Garra-garrakakoak joaten dira.

IzARBIDEAN elkarteak abian jarritako aisialdirako proiektu hau jada nahikoa sendotuta dago gizartearen onarpenari dagokionez. Hala ere, boluntarioak egon badauden arren, beti ari gara gehiagoren bila eta ondo zaindu beharreko kontua dela deritzogu, haiek baitira IzARBIDEAN-en euskarri nagusia.

2021tik 2022 urtera baxarik ez dugu izan eta aurrera jarraitu ahal izan dugu baina, hala ere, begirale kopurua nahiko baxua da. Begirale edo boluntario berrien beharra dugu; hori dela eta, aurten ere Markina-Xemeingo Lea Artibai ikastetxera jo dugu hitzaldi bat eman eta horrela ea gazteak animatu eta gure elkartearen parte izatera animatzen diren.

Horrez gain, monitore izateko eta beste hainbat ikasketetako praktikak burutzeko aukera ematen dugu: zein euren ikasketetarako kredituak lortzeko (Unibertsitaterako), zein monitore-titulua atera behar dutenentzako zabalik ditugu ateak.

Erabiltzaileak direla eta, lehenago ere aipatu den arren, garrantzitsua da nabarmentzea orain dela 7 urte hartutako erabakia: hiru taldetan banatuta zeuden, baina gazte eta nagusien arteko adin-tartea mantentzen den arren, gazteak ere nagusitu egin dira eta ekintzak partekatzen dituzte ehuneko ehunean, horregatik daude orain bi azpitaldetan banatuta.

Talde bakoitzarekin burututako integrazio-lana erabiltzaile bakoitzaren desgaitasunaren arabera da gehien bat, horietako bakoitzak ezaguri bereizgarriak dituelako eta erabat baldintzatzen duelako zer egin daitekeen eta zer ez.

Erabiltzaileen integrazioa hobetzeko, ekintzak hainbat leku eta esparrutan egin dira. Topagunea erabiltzen da ekintza gehienak burutzeko, baina bestelako eskaintzak ere erabiltzen dira. Egungo egoerarekin asko eta asko bertan behera utzita dauden arren, ez dugu galtzen luze gabe normaltasuna berreskuratzeko gogoia.

Otsailak 4, Santa Ageda

Aurtengoan berriz MAXE elkartean batzen garen taldeekin bat eginda irten genuen kantura. Denon artean asmatuiko bertso pare bat ikasi eta bertsolari birekin eta trikitalari parearekin ibili ginen herria eta herritarrak alaitzen.

Hotz handia egiten zuen arren, gu urteroko ilusio berarekin atera ginen kantura eta ahal dugun bitartean berdin egiten jarraituko dugu, ohitura zaharrak bizirik mantentzeko asmoz.

Otsailak 16, San Blasak egin

Beti Jai elkarteak sorturiko ekintza izan genuen honako hau, herriko elkarte eta ikastoletan ibili ziren San Blasak nola egin irakasten. Gure topagunera hurbildu eta arratsaldea eman genuen haiekin ikasten eta solasean, esperientzia berri eta zoragarria izan zen, eskerrak eman besterik ez daukagu Beti Jai elkartekoei gu kontuan izateagatik.

Otsailak 24, Txitxiburduntzi

Beste behin ere Beti Jai elkarteak antolatzen duen ekintza da, herriko Beti Jai tabernan burutzen da eta kopau bat prestatzen dute bertan herritar guztiei zuzenduta. Beti bezala gureek arratsalde paregabea igaro zuten herritarrekin bat eginda.z.

Martxoak 20, Elkar+Ekin

Elkarteek eta boluntarioek gure gizartean duten garrantzia eta horiek zaindu beharra dagoela aldarrikatzeko sortu zen ekintza da. Euskal Herri mailan burutu zen hainbat herri eta eskualdetan herritarrak dantzan jarritz.

Horretarako, herriko Zerutxu dantza-taldeak koreografia bat irakatsi zigun eta herriko beste elkarte askorekin batera parte hartu genuen. Entsegu ugariaren ostean guztiok elkarturik herriko plazara atera ginen dantza egitera.

Apirilak 8, KORRIKA

Beti-Jai elkartekoek kilometroa erosi zuten Korrikan parte hartu ahal izateko eta gure taldearekin partekatu zuten testigua eramateko ohorea. Izarbideaneko partaide batek eraman zuen zelaiaren goiko partetik igaro zenean. Berriz ere, eskerrak eman beharrean gaude Beti-Jaiko zuzendaritza Batzordekoei gure erabiltzaileekiko duten begirune eta sentiberatasun apartarengatik.

Ekainak 23, San Juan suak

Urtero bezala, eta ohitura onak galdu gabe, aurten ere Izarbideanekoek haien protagonismo puntua izan dute kalejira eta ikuskizunean.

Aurten guraso elkartekoak izan ziren kalejiran haiekin parte hartu zutenak, antortxak eskuan eta irribarre banarekin pozarren atera ziren sua pizteko ohorea eman zitelako.

Uztailak 15, Tanborrada

Aurreko urteetan lez, Izarbideaneko erabiltzaile batzuk (2022an lauk parte hartu dute) herriko jaietako tanborardan parte hartu dute. Asko gustatzen zaie eta entseguetara joateko guraso batek laguntzen die.

Urriak 8, Urriko azoka

Erabiltzaile eta gurasoak izan ziren postuan, erabiltzaileek egindako eskulanak erakutsi eta saltzeko. Gauza asko saldu ziren, baina horrez gain, eta garrantzitsuena dudarik gabe, hau da: zein ondo pasatzen duten erabiltzaileek eurek egindako gauzak saltzen eta jendeari azalpenak ematen. Aipatzekoa da, baita, urtero bezala Gabonetako loteria atera genuela eta loteria ere saldu zela azoka egunean. Egun horri begira izaten dugun helburu nagusia primeran bete zen; hau da, Izarbideaneko erabiltzaileak egun horretan beste edozein herritarren moduan herriko ekintza esanguratsu baten partaide izatea eta sozializatzea.

Abenduak 23, Lagun ezkutua

Urteari amaiera emateko prestatzen dugun ekintza da, egun hau oso berezia eta polita izaten da. Aurtengoan herriko taberna batean batu ginen erositako opariak banatu eta kopau baten bidez ospatzeko. Giro paregabean igaro genuen arratsaldea eta hurrengo urtekoaren zain geratzen gara.

Eskulan tailer berria:

Ekintza berria dugu honako hau, hileko lehen zapatuan burutzen dugu eta topagunean elkartzen gara, emakumez osaturiko boluntario talde bat etortzen da tailerra ematera, Durangotik. Gogo handiz hartu da ekintza berria eta eskulan desberdinak egiteaz gain jende berria ezagutzeko aukera paregabea izaten ari da. Ahal den bitartean mantenduko den tailerra da.

DAGAZ dantza-saioak

laz saio bat burutzeko aukera izan genuen eta hain izan zenez esperientzia ona, Izarbideanen zuzendaritza-batzordea DAGAZekoekin harremanetan jarri eta hilero saio bat bideratu ahal izateko aukera ipini zen mahai gainean. Hori horrela, 2022 urtean zehar 4 saio burutu ahal izan ditugu eta 2023 ikasturtean ere jarraituko da ekintza hau bideratzen.

Uhagon kulturgunean batzen gara eta dantza kontenporanea ikasteko aukera izaten dugu tartean jolas eta luzaketak tartekatuta.

www.izarbidean.org

Facebook-Izarbidean

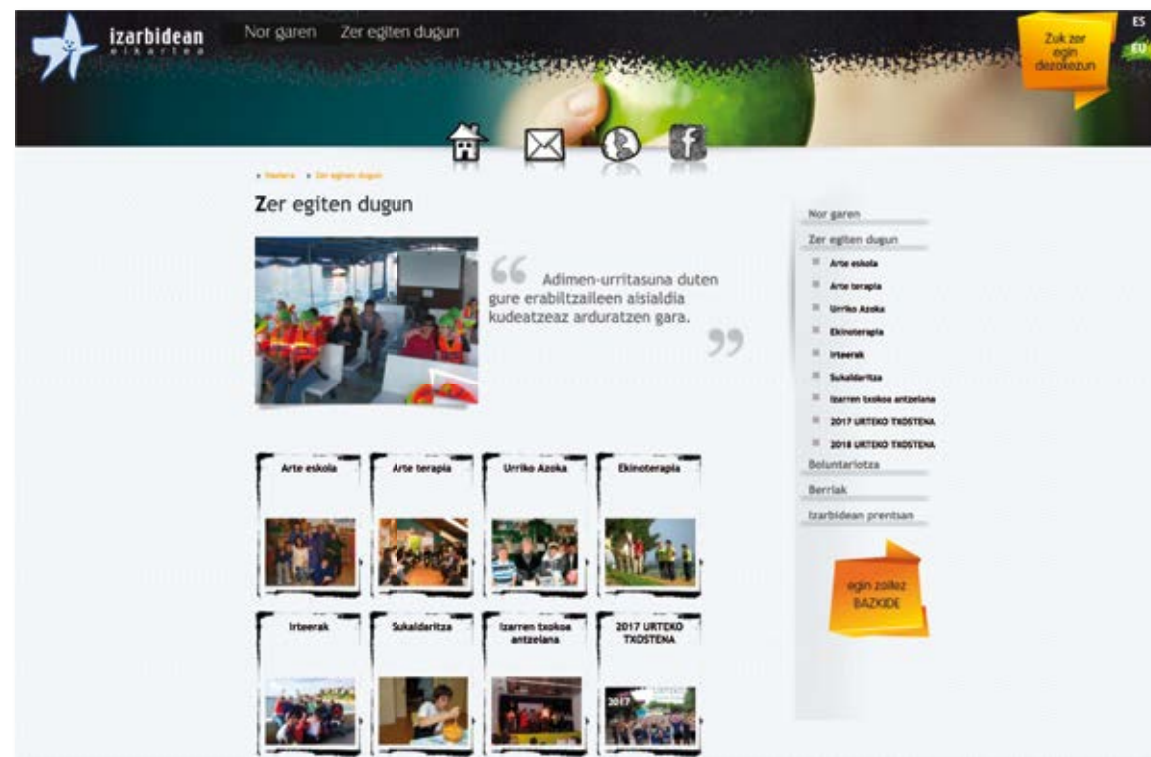
Instagram-Izarbidean

2010eko uztailean jarri genuen martxan gure webgunea. Zenbait helburu ditu webgune honek, baina denen artean garrantzitsuena da erabiltzaile, haien familietako partaide eta, oro har, herrikoei, ingurukoei eta gutaz zerbait jakiteko gogoia duten guztiei informazioa helaraztea.

Bizi garen garaia kontutan hartuta, hausnartu eta Interneten presentzia izatea ezinbestekoa dela ohartuta, gure berri emateko ahalegina egin behar genuela erabaki genuen.

Horregatik, webguneaz gain, Facebook eta Instagram sare sozialetan ere profilak sortu ditugu; izan ere, zenbait erabiltzailek profil propioak dituzte sare horietan eta Izarbideanek ere berea izateko eskaera egin zuten.

Teknologia berrietan egin dugun murgilketaren inguruan balorazioa oso positiboa da; izan ere, erabiltzaileek bereziki estimatzen dute haien berri ematea eta gustuko dute irudi eta testu horietako protagonista izatea. Gainera, jendeari elkartearen berri emateko bide arina eta zuzena da.

www.izarbidean.org

Laguntzaileak:

Markina-Xemeingo udala

Etxebarriako udala

Ziortza-Bolibarko udala

Bizkaiko Foru Aldundia

La Caixa

Laboral Kutxa

Cikautxo

Eika

Kide

Lagun Aro

Fagor Arrasate S. Coop

Danok Bat

